

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Навчально-науковий інститут мистецтв

«Затверджую»

Василишин Я. І.

підпис

прізвище, ініціали

« _____ » _____ 2023 __р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИК

за другим (магістерським) рівнем
вищої освіти

Галузь знань 02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Івано-Франківськ, 2023

Наскрізна програма практик для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво Навчально-наукового інституту мистецтв, упорядкована **Фабрикою-Процькою Ольгою Романівною, доктором мистецтвознавства, професором кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва.**

Наскрізна програма практик затверджена на засіданні кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

Протокол № «2» від «5» вересня 2023 р.

Завідувач кафедри музичної україністики
та народно-інструментального мистецтва

Віолетта ДУТЧАК

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практика здобувачів є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців інституту мистецтв і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь, формування та розвиток у здобувачів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ) підготовки фахівців відповідного напрямку, спеціальності.

Практика здобувачів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до різних освітніх рівнів: магістр.

Практика – одна з основних форм навчального процесу, спрямованих на формування висококваліфікованого фахівця. Практика знайомить здобувачів з майбутньою роботою, дає змогу вивчити головні етапи виробництва, закріпити теоретичні знання, набути навичок організаторської роботи у колективі.

Керівним матеріалом з проведення практики є наскрізна робоча програма практик, основний навчально-методичний документ, який визначає проведення практик за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Програма забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практичної підготовки – системність, безперервність та послідовність навчання здобувачів.

Діючими типовими навчальними планами передбачено такі види практик:

- науково-педагогічна (на базі дитячих мистецьких шкіл та Навчально-наукового інституту мистецтв) для здобувачів другого кваліфікаційного (магістерського) рівня спеціальності 025 Музичне мистецтво (Народні інструменти);

- науково-дослідна (на базі Навчально-наукового інституту мистецтв) для здобувачів другого кваліфікаційного (магістерського) рівня спеціальності 025 Музичне мистецтво (Народні інструменти).

У випадку зміни типових навчальних планів відповідно можуть змінюватися строки і тривалість окремих видів практики без зміни загальних цілей і змісту виробничих практик.

Чинна наскрізна програма практики складена з урахуванням Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України (Затверджено наказом Міністерством освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93) наказам і рішенням колегії Міністерства освіти України, молоді та спорту щодо практики студентів, навчальному плану, напряму підготовки, спеціальності і кваліфікаційній характеристиці фахівців; Указу Президента України від 04.07.2005 № 1013/2005 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», положень Концепції досконалості Європейського фонду управління якістю, вимог Міжнародного стандарту якості ISO серії 9000.

2. МЕТА ПРАКТИК

Сучасний фахівець повинен досконало володіти своєю спеціальністю, мати широку практичну і наукову підготовку, бути вправним організатором. Виробнича практика покликана сформуванню у фахівця професійні вміння, навички прийняття самостійних рішень у реальних виробничих умовах шляхом виконання різних обов'язків, які властиві майбутній професійній діяльності.

Поставлені цілі мають бути реалізовані вивченням виробництва і виконанням кожним студентом в умовах установи окремих завдань відповідно до програми практики.

Науково-педагогічна та науково-дослідна практики із зазначених спеціальностей мають також на меті формування у здобувача-випускника другого кваліфікаційного (магістерського) рівня вузу професійних музично-теоретичних і практичних знань, необхідних для плідної роботи в різних галузях музичного мистецтва. Одним із завдань практики може бути оволодіння практикантами педагогічною професією з числа масових спеціальностей галузі, що відповідає фаху навчання.

Види та обсяг практик визначаються стандартами вищої освіти за напрямками (спеціальностями), освітньо-професійною програмою підготовки фахівців певного освітньо-кваліфікаційного рівня, що відображається відповідно в навчальних планах і графіках навчального процесу. Заключною ланкою практичної підготовки є саме науково-дослідна практика здобувачів, яка проводиться перед виконанням кваліфікаційної наукової роботи. Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, формується фактичний матеріал для виконання кваліфікаційної наукової роботи та складання державної атестації.

**Наскрізна програма практики
здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої
освіти спеціальності
025 Музичне мистецтво
Навчально-наукового інституту мистецтв
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника»**

Практика здобувачів-практикантів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво є цілісною системою, що складається із певних структурних компонентів. Види практики, їх тривалість і термін проведення визначаються програмами та навчальними планами. При підготовці здобувачів-практикантів освітньо-кваліфікаційного рівня магістр, складовими практичної підготовки фахівців спеціалізації 025 Музичне мистецтво Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, згідно плану навчального процесу, є такі види практик:

науково-педагогічна практика (на базі мистецьких шкіл, Навчально-наукового Інституту мистецтв) на I курсі ОР «Магістр» спеціальності 025 Музичне мистецтво (II семестр, 5 тижнів, 12 кредитів, загальна кількість годин:360 (самостійна робота);

науково-дослідна практика (на базі Навчально-наукового інституту мистецтв) на I-II курсах другого (магістерського) рівня спеціальності 025 Музичне мистецтво (I-III семестри, 2 тижні (I семестр), 4 тижні (II семестр), 4 тижні (III семестр) 15 кредитів, загальна кількість годин: 450 (самостійна робота).

3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Критерієм ефективної роботи вищого навчального закладу у справі підготовки здобувачів є те, наскільки успішно випускники вузу можуть вирішувати у практичній роботі науково-методичні і соціально-економічні завдання та наскільки швидко йде їх професійне становлення. Тому призначення науково-педагогічної практики, що є однією з важливих видів навчальної роботи, максимальна підготовка майбутніх здобувачів-практикантів до практичної роботи.

Обов'язки керівника практики від навчального закладу

До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі кафедри, які до початку практики зобов'язані:

- ознайомитися з об'єктом для перевірки робочих місць для здобувачів-практикантів, можливості збирання матеріалів для написання рефератів, кваліфікаційних робіт, а також вивчення спеціальних дисциплін за навчальним планом;

- проконтролювати своєчасне оформлення наказу по установі про призначення керівника практики;

- погодити програму практики з керівником установи (базис практики);

- забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед виходом

здобувачів на практику (інструктаж про порядок її проходження, щодо ведення щоденників та іншої документації тощо);

- ознайомити керівників практики від установи з програмою практики та узгодити з ними зміст індивідуальних завдань;
- разом із керівником практики від підприємства скласти календарний план-графік проходження практики кожним здобувачем-практикантом;
- контролювати роботу здобувачів-практикантів та виконання календарних планів, графіків відповідно до програми практики;
- консультувати здобувачів-практикантів зі складання звіту про практикута з інших організаційних питань;
- забезпечити нормальні умови проходження практики;
- контролювати виконання здобувачами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- перевіряти звітну документацію практики;
- брати участь у роботі кафедри під час захисту здобувачами-практикантами своїх звітів, у підготовці наукових студентських конференцій та підбиття підсумків практики;
- допомагати у збиранні матеріалів для підготовки кваліфікаційних робіт;
- узагальнити звіти, оцінити проходження практики кожним зі здобувачів і подати завідувачу кафедри відповідні звіти із належними (якщо виникнуть) зауваженнями та пропозиціями;
- надати допомогу керівникові практики від установи щодо складання характеристик на кожного здобувача-практиканта.

Керівник практики має право давати додаткові завдання здобувачам у зв'язку зі змінами умов практики, застосовувати заходи дисциплінарного впливу на здобувачів-практикантів, які не виконують умов програми науково-педагогічної практики або порушують трудову дисципліну.

Обов'язки та права закладу як об'єкта бази практики

Заклад (установа), що є об'єктом практики, згідно з Положенням про практику, повинен:

- виділити для безпосереднього керівництва практикою кваліфікованого спеціаліста і створити для роботи необхідні умови;
- забезпечити практикантів робочим місцем і необхідними для виконання програми практики матеріалами, документами тощо;
- здійснювати контроль щодо дотримання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, при порушенні яких адміністрація інформує про це керівництво навчального закладу;
- забезпечити техніку безпеки в роботі здобувачів-практикантів.

Обов'язки та права здобувача-практиканта

Здобувач під час проходження практики зобов'язаний:

- до початку практики взяти участь у загальних зборах-інструктажі й одержати від керівника практики необхідну документацію, опрацювати програму практики і підготувати все необхідне для виконання завдань;
- своєчасно прибути на базу практики;
- прибувши на базу практики, здобувач враховуючи специфіку бази практики та програму, спільно з керівником від бази практики, першого дня складає індивідуальний план роботи на весь період практики, що затверджується керівником.

Здобувач-практикант повинен:

- повним обсягом виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та індивідуальним планом;
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку та нормативів з охорони праці;
- своєчасно підготувати і через три дні після закінчення практики подати письмовий звіт і скласти залік із практики.

Режим роботи практиканта конкретизується керівниками практики на основі виробничих потреб та специфікою інформаційної установи. Здобувачі-практиканти залишають бази практики в термін, визначений наказом по вузу і в триденний термін надають на кафедрі матеріали практики.

Планування робіт з практики

Для більш чіткої організації проведення практики в дитячих мистецьких школах та Навчально-науковому інституті мистецтв необхідно скласти плани робіт, де передбачити вирішення усіх питань з організації, проведення, методичного забезпечення, керівництва, контролю й звітності, а також рівномірного проведення цих робіт на протязі усього навчального року. Одним із обов'язкових заходів у плануванні науково-педагогічної практики здобувачів є видання наказу по вузу, у якому відбуваються усі організаційні питання її проведення.

Бази практики

Вибір баз практики повинен допомагати встановленню й зміцненню довгострокових прямих контактів вузу із закладами освіти і культури у справі підготовки здобувачів другого кваліфікаційного рівня вищої освіти. Обновлення баз повинно ґрунтуватися на аналізі підсумків проведення практики й сприяти підвищенню якості та ефективності практичної підготовки здобувачів-практикантів. Вибору баз практики повинна передувати постійна робота кафедр по вивченню виробничих та педагогічних, творчих можливостей установ із точки зору придатності їх для проведення практики здобувачів за спеціальністю. Базами практик повинні бути навчальні заклади освіти і культури, які мають відповідну навчально-матеріальну базу для проведення практики здобувачами-практикантами, обладнані кабінети музики, творчої діяльності; необхідні музичні інструменти, технічні засоби навчання та кваліфікований контингент професорсько-викладацького складу тощо.

При наявності у ЗВО державних (регіональних) замовлень на підготовку здобувачів другого кваліфікаційного рівня вищої освіти перелік баз практики формують саме замовники. При підготовці магістрів за цільовими договорами у них передбачаються бази практики.

У випадку, коли підготовка кадрів здійснюється за замовленням фізичних осіб, бази практики забезпечують ці особи, що визначається умовами договору (контракту) на підготовку фахівців. Для здобувачів-іноземців вони

передбачаються у відповідному контракті і можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так і в межах України.

Здобувачі випускного курсу можуть самостійно з дозволу відповідних кафедр підбирати для себе місце практики і пропонувати їх для використання.

Укладання договорів з установами на проходження практики

З базами практики (організаціями, установами будь-яких форм власності) вуз завчасно укладає договори на проведення практики за заявками профілюючої кафедри. Порядок подання заявок і укладання договорів встановлюються наказом ректора. У заявці кафедри обов'язково зазначаються: факультет (відділення), курс та кількість практикантів, що направляються в даний заклад освіти і культури, терміни проходження практики.

Керівник закладу – бази практики видає наказ, в якому визначає порядок організації й проведення практики, заходи по створенню необхідних умов здобувачам-практикантам для виконання програми практики: забезпечення охорони праці, контролю за виконанням правил внутрішнього розпорядку та інші заходи, необхідні для якісного проведення практики згідно з Положенням про проведення науково-педагогічної практики здобувачів-практикантів призначає керівників від установи.

Розробка робочих програм практики

Робоча програма практики розробляється на основі наскрізної програми стосовно до конкретної бази практики, підписується особою, що її розробила, та завідувачем профілюючої кафедри та узгоджується з завідувачем кафедри ОП та БЖД. За місяць до початку практики програма узгоджується з установою. Це і є документ, виконання якого обов'язкове для вузу (кафедри), закладу, установи, викладача, здобувача-практиканта. Робоча програма повинна щорічно коректуватися і один раз за 5 років поновлюватися.

Розподіл практикантів за місцями практики й призначення керівників від вузу

Розподіл здобувачів й керівників за місцями практик проводиться відповідним наказом по ЗВО, дитячих мистецьких шкіл, у якому повинно бути точно зазначене місце перебування, керівники від кафедри та на базі практики.

До керівництва практикою здобувачів залучаються досвідчені викладачі кафедр, дитячих мистецьких шкіл, які брали безпосередню участь у викладанні дисциплін, з яких проводиться практика.

Керівник практики від закладу (установи) безпосередньо організовує і контролює проходження практики студентами відповідно до робочої програми і повинен:

1. Забезпечити здобувачів-практикантів перепустками на базу практики.
2. Ознайомити здобувачів-практикантів із організацією роботи установи, її структурою та напрямками діяльності.
3. Забезпечити практикантів робочими місцями та постійною кваліфікованою допомогою з поточних питань проходження практики.
4. Забезпечити якісне проведення інструктажів з охорони праці.
5. Організувати контроль за проходженням практики відповідно до програм і затвердженого графіка роботи.

6. Забезпечити методичну допомогу, керівництво та контроль за виконанням здобувачем-практикантом усіх видів робіт, передбачених програмою практики та індивідуальними завданнями.

7. Здійснювати контроль за якістю та своєчасним виконанням програми, конкретних завдань керівника практики.

8. Ознайомити здобувачів-практикантів зі специфікою роботи на робочих місцях, з технічними засобами та їхнім використанням

9. Перевіряти звітну документацію.

10. Підготувати характеристику на здобувачів-практикантів.

11. Дати загальну оцінку звіту здобувача-практиканта на основі обсягу і якості виконаної роботи.

12. Після закінчення терміну проходження практики видати кожному здобувачу-практиканту характеристику з оцінкою виконання програми та індивідуального завдання, ставлення практиканта до роботи.

13. У складі комісії приймати заліки з практики

Проведення науково-педагогічної практики

Практика проводиться згідно з робочою програмою, яка узгоджена із закладом освіти, культури за місяць до початку практики.

До робочої програми входить календарний графік, що передбачає:

- вивчення правил техніки безпеки;
- проведення лекційних та практичних занять;
- виконання індивідуальних завдань;
- виконання самостійних завдань на конкретному робочому місці;
- оформлення звіту;
- здачу заліку з практики.

Практиканти зобов'язані суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку закладу та правил охорони праці.

При наявності вакантних місць практиканти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше 50 відсотків часу відводиться на загально-професійну підготовку за програмою практики.

Контроль проведення та підведення підсумків практики

Контроль з боку вузу повинні здійснювати: керівники практики від кафедри; завідуючий профілюючою кафедрою; працівники деканату та ректорату.

Після закінчення терміну практики здобувачі-практиканти звітують про виконання програми та індивідуального завдання у письмовому вигляді. Звіт оцінює й підписує безпосередньо керівник від бази практики. Письмовий звіт разом із щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з питань охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Оформлюється звіт за вимогами, які встановлює профілююча кафедра з обов'язковим врахуванням єдиних стандартів музично-педагогічної, мистецької документації.

Звіт з практики захищається здобувачами-практикантами (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою. До її складу входять керівники практики від кафедри і, при можливості, від бази практики, викладачі спеціальних дисциплін кафедри. Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і до залікової книжки здобувача-практиканта другого (магістерського) рівня вищої освіти за підписами членів комісії. Оцінка з практики враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії.

Здобувач-практикант, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених ЗВО. Здобувач-практикант, який і в такому випадку отримав негативну оцінку з практики, відраховується з ЗВО. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки - на вчених радах факультетів (відділень) не менше одного разу протягом навчального року.

Підведення підсумків практики та її захист

Після закінчення терміну практики здобувачі-практиканти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

Формою звітності здобувачів-практикантів за практику є подання переліку документів:

1. Календарний план проходження практики
2. Щоденник
3. Звіт про роботу
4. Характеристика керівника практики від базового закладу.
5. Матеріали про виконання завдання практики.

Звіт разом з іншими документами подаються на рецензування керівнику практики від кафедри.

4. НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

4.1. Мета та завдання практики

Метою науково-педагогічної практики на другому (магістерському) рівні вищої освіти за галуззю знань 02 Культура і мистецтво, спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» у Навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики навчання; засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів з фундаментальних і вибіркових дисциплін, засвоєння студентами сучасних методів, форм організації праці в галузі майбутнього фаху, формування у них на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час викладацької роботи в реальних умовах педагогічного процесу, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності. Науково-педагогічна практика передбачає підготовку випускників як фахівців – викладачів закладів вищої освіти, які здатні до впровадження

традиційних та інноваційних технологій навчання в професійній діяльності. Практика сприяє вихованню високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє як регіону, так й України. Науково-педагогічна практика є основою циклу практичної підготовки освітньої програми підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Має прикладний характер, покликана сформувати у здобувачів набір необхідних компетентностей, забезпечити формування практичних вмінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти. Науково-педагогічна практика також дає можливість розвинути лідерські та ораторські якості, сформувати розуміння завдань та функцій викладача вищої школи. Проходження практики передбачає вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять відповідного до індивідуального плану. Проводиться у другому семестрі першого року навчання в магістратурі.

Здобувачі-практиканти проходять практику під керівництвом методистів фахової кафедри, викладачів по фаху, у дитячих мистецьких закладах.

З боку Навчально-наукового інституту мистецтв та кафедр здійснюється контроль за виконанням програми практики, обов'язків методистів.

Керівники-методисти регулярно надають методичну допомогу здобувачам-практикантам у підготовці до лекцій, вивченні окремих тем, а також проводять обговорення відвіданих занять.

Здобувачі-практиканти відвідують заняття викладачів кафедри і ознайомлюються з їх досвідом.

Головні завдання науково-педагогічної практики:

- формування і розуміння теоретичних засад музикознавчих, мистецтвознавчих наук, отриманих під час навчання в магістратурі;
- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в університеті;
- поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності здобувачів;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду практики.

На основі отриманих знань передбачається:

- виробити у здобувачів навички формування і використання набутих теоретичних знань з соціально-політичних, психолого-педагогічних, спеціальних дисциплін і методики їх викладання у навчально-виховному процесі;
- удосконалити володіння здобувачами педагогічними методами викладу навчального матеріалу, спостереження, аналізу та експериментування, кваліфікованого ведення дискусій;
- грамотно використовувати понятійний апарат, термінологію, професійну лексику.

Під час захисту матеріалів науково-педагогічної практики переважна кількість здобувачів виявляє глибокі знання з методики викладання фахових дисциплін.

Здобувачі-практиканти заочного відділення проходять науково-

педагогічну практику за місцем проживання, поєднуючи навчання у вузі з викладанням фаху у дитячих музичних школах.

Компетентності

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК.10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН.1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН.8. Здійснювати викладання гри на інструменті, вокалу, диригування з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

Порядок проходження практики

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти проходять науково-педагогічну практику на кафедрі музичної україністики та народно-інструментального мистецтва. Перед початком практики проводиться виробниче засідання здобувачів-практикантів, на якому вони знайомляться з керівниками практики та методикою виконання поставлених завдань.

При направленні на практику здобувачі-практиканти одержують наступні документи: щоденник практики, в якому включені завдання з практики та календарний графік її виконання.

По закінченні практики здобувачі-практиканти здають звіт з практики, який складається у відповідності з завданням та підписується двома керівниками практики (від кафедри і бази практики).

Зміст практики

Здобувачі проходять практику під керівництвом методистів фахової кафедри, методистів кафедр педагогіки і психології, вчителів по фаху музичних шкіл.

Керівники-методисти регулярно надають методичну допомогу студентам-практикантам у підготовці до індивідуальних занять та проведенні відкритих уроків, а також проводять обговорення відвіданих уроків.

Здобувачі-практиканти відвідують лекції та ознайомлюються з досвідом викладачів кафедри.

Вимоги до звіту

1. Перевірка документації науково-педагогічної практики на заключному етапі.
2. Проведення підсумкових конференцій в Навчально-науковому інституті мистецтв.
3. Прийняття заліку з науково-педагогічної практики.

Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Фахова підготовка	20
Володіння методикою викладання	20
Методична робота	10
Проведення відкритих занять	15
Психолого-педагогічна характеристика студента-практиканта	15
Оцінка письмового звіту та його захисту	10
Оцінка індивідуального завдання	10
Максимальна кількість балів	100

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види звітної роботи	2 семестр Навчальні тижні				Разом
	1	2	3	4	
Оцінка діяльності студента методистом	20	20	20	20	80
Оформлення звітної документації			4	6	10
Виступ студента на підсумковій конференції				10	10
Всього за тиждень	20	20	24	36	100

Ресурсне забезпечення

<p style="text-align: center;">Матеріально-технічне забезпечення</p> <p>Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. А. Сахарова, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цьоклера, 9), Навчально-методична література, дидактичний матеріал для самостійної роботи студентів, бібліотека ННІМ та ЦК. Навчальні аудиторії</p>	<p style="text-align: center;">Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше</p>
--	--

Література Базова

1. Бойко А. Концептуальні засади 12-бальної системи оцінювання у закладах вищої педагогічної освіти. Рідна школа. 2002. № 2. С. 12–15.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно рейтинговою системою навчання. 2-ге вид.-К.:Центр учбової літератури, 2011. 384с.

3. Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академія, 2001. 576 с.
4. Гладуш В.А., Лисенко Г.І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія . Навчальний посібник, Дніпропетровськ, Акцент, 2014. 416 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/720498/2/3pdf>
5. Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: монографія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. 243 с.
6. Заводяний В., Заводяний В. Рейтинг – система оцінювання успішності студентів. Рідна школа. 2001. № 1.
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 486с.
8. Лозова В. І. Етика науковця. Педагогіка та психологія. 2011. Вип. 40(2). С. 47–51.
9. Мойсеюк В. Є. Педагогіка. 4-те вид., доп. Київ, 2003. 608 с.
10. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. Київ : Вища шк., 2005. 239 с.
11. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.(для студ. вищ. навч. закл). К. : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
12. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. 2019. 472 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. С. 5–105.
14. Педагогіка вищої школи : Робоча програма навчальної дисципліни / Н. В. Коваленко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2017. 79 с. URL : <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/.pdf>
15. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. [3-тє вид., перероб. і доп]. Київ: Знання, 2007. 495 с.
16. Психологія вищої школи: Підруч. [для студ. ВНЗ] / Подоляк Л.Г. Юрченко В.І. [Вид. 3-є, випр. і доп.] Київ : Каравела, 2011. 360 с.
17. Фабрика-Процька О.Р. Методика опанування фахової науково-методичної літератури. Методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2018. 62 с.
18. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2006. 352 с. URL : <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
19. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. Київ: Академія. 2014. 456 с.

Допоміжна

1. Педагогічна практика студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / Т.К. Завгородня, Л.М. Прокопів, І.В. Стражнікова. Івано Франківськ, 2013. 60 с.
2. Добронравова І. С. Філософія та методологія науки: підручник. Київ: Київський університет, 2008. 223 с.
3. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. URL: http://dmeti.dp.ua/file/kdoczn_10892.pdf
4. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : Підручник. Київ: Знання, 2007. 317 с.
5. Цехмістова Г. С. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник. Київ : Слово, 2004. 240 с. URL : <http://www.imath.kiev.ua/~golub/ref/tsekhmistrova.pdf>

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. Ст. 2004 ; поточна ред. – Ред. від 25.09.2020. URL : [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556- 18#Text 32.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text32)
- 2.Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: [http://www.mon.gov.ua.](http://www.mon.gov.ua)
3. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти URL : <http://naqa.gov.ua>
4. Національний Темпус-офіс в Україні. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>
5. pidruchniki.ws/pedagogika
6. [readbookz.com/books.](http://readbookz.com/books)
7. pedagogika.ucoz.ua
8. ukrkniga.org.ua

5.НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА

Мета і завдання практики

Мета науково-дослідної практики полягає у:

- закріпленні та систематизуванні теоретичних знань, що одержані здобувачами освіти при вивченні загальних і спеціальних дисциплін;
 - набутті та формуванні у здобувачів практичних навичок самостійної науково-дослідної діяльності, організації та здійсненні пошуково-дослідницької роботи;
 - ознайомленні з основами пошуку оптимальних умов планування, підготовки та проведення педагогічного експерименту і статистичної обробки та оцінки отриманих результатів;
 - набутті професійних вмінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час вирішення конкретних завдань;
 - підборі та систематизації матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи.
- Здобувачі освіти під час проходження науково-дослідної практики мають вирішити такі завдання:

- вивчити теоретичні джерела за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми, поставленої у кваліфікаційній роботі;
- визначити стан розробки питань обраної наукової проблеми в українській та іноземній літературі;
- визначити структуру та основні завдання кваліфікаційної роботи;
- оволодіти методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- апробувати основні теоретичні та практичні рекомендації кваліфікаційної роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей).

Основними завданнями науково-дослідної практики є:

- формування наукового світогляду студентів, оволодіння сучасною методологією і методами наукового дослідження;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та зарубіжній літературі;
- визначення структури та основних завдань кваліфікаційної роботи;

- закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за магістерською програмою;
- оволодіння сучасними методами збору, аналізу та обробки наукової інформації;
- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності магістрантів;
- розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі;
- формування вміння критично оцінювати результати дослідження, робити на їх основі висновки щодо вдосконалення методик організації науково-дослідної роботи;
- апробація основних теоретичних і практичних висновків кваліфікаційної роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади і управління тощо);
- формувати готовність до академічної мобільності та грантової політики.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, після проходження науково-дослідної практики здобувачі-практиканти повинні знати:

- методологію та організацію наукового дослідження;
- особливості методів дослідження; методологію емпіричних досліджень;
- вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи; вміння:
- організувати та проводити емпіричні дослідження;
- презентувати результати отриманих досліджень;
- формулювати власну наукову концепцію; • вести наукову дискусію;
- формувати готовність до академічної мобільності та грантової політики;
- представляти наукову інформацію у форматі наукової статті, тез доповідей на наукових конференціях та круглих столах;
- дотримуватися норм наукового цитування та посилання на джерельну базу дослідження.

Компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов та вимог. Загальні компетентності

ЗК.1.Здатність спілкування іноземною мовою.

ЗК.2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК.3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК.4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК.9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетенції

ФК.2.Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями.

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК.10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН.4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН.7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН.9. Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Навчальний корпус Навчально-наукового інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цьоклера, 9)	

Оцінювання

Після закінчення терміну практики здобувачі представляють (захищають) кваліфікаційну роботу на випусковій кафедрі. Оцінка за науково-дослідницьку практику визначається з урахуванням своєчасності якості підготовленої кваліфікаційної роботи, рівня знань і відповідей на запитання.

Види роботи	I семестр 15 тижнів	II семестр 12 тижнів	III семестр 7 тижнів	Максимальна кількість балів
Затвердження теми та розробка концепції дослідження (актуальність теми, об'єкт і предмет дослідження, мета і завдання, методологія дослідження та ін.), формування бібліографії.	30			30
Виступ на науковій конференції за тематикою дослідження, підготовка публікації (тез, матеріалів, статті)		30		30
Звіт за результатами практики. Попереднє обговорення (захист) кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі,			40	40
рекомендація до допуску до атестації				
Разом	30	30	40	100

Література Базова

1. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / Уклад. Т.К.Завгородня, В.В.Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 53 с.
2. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник для студентів / За ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
3. Пащенко В. М. Методологія та методи наукових досліджень: навч. Посібник. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2010. 232 с.
4. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень: підручник. Київ : Знання, 2007. – 270 с.
5. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. Посібник. Київ: Лібра, 2004. 344 с.
6. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ : Знання, 2005. 309 с.

7. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

8. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. 6-те вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2008. 310 с.

9. Шишка, Р. Б. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт [Текст]: навчальний посібник. Харків: Еспада, 2007. 368 с.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навчально методичний посібник / авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., СавчукБ.П., Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук, В.М., Прокопів Л.М., Салига Н.М. /За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів. Івано-Франківськ, 2021. 430с.

2. Ковальчук В. Професіоналізм педагога – головна умова забезпечення якості освіти. Збірник наукових праць Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди. 2015. С.231-234.

Інформаційні ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. Ст. 2004 ; поточна ред. – Ред. від 25.09.2020. URL : [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text) 32.

2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти URL : <http://naqa.gov.ua>

4. Національний Темпус-офіс в Україні. URL: http://tempus.org.ua/uk/vyshha_osvita-ta-bolonskyj-proces.html

5. pidruchniki.ws/pedagogika

6. readbookz.com/books.

7. pedagogika.ucoz.ua

8. ukrkniga.org.ua

Аналіз наскрізної програми практики показує, що у формуванні здобувача-практиканта другого кваліфікаційного (магістерського) рівня вищої освіти підготовка цілком забезпечується вищезгаданими видами практик.

Аналіз звітної документації здобувачів-практикантів про проходження практик свідчить про те, що вони повністю виконують програми практики. Більше того, як відзначають керівники практики, – проявляють ініціативу, творчість, музично-педагогічні, виконавські здібності у практичній діяльності.

Висновок про рівень якості і умінь студентів, про здатність мобілізувати знання, одержані із спеціальних дисциплін для вирішення професійних практичних завдань:

Аналіз практичної підготовки до роботи в навчальних закладах освіти і культури дозволяють зробити висновок, що рівень якості знань, умінь здобувачів відповідають державним стандартам підготовки фахівців у ВНЗ.

Викладачі і керівники практик на місцях стверджують, що здобувачі-практиканти оперативно володіють здатністю мобілізувати знання, одержаних із спеціальних дисциплін, ефективно розв'язувати, оперативно і професійно вирішувати практичні завдання.

Разом з тим, на думку кафедри, практичній підготовці здобувачів-практикантів другого кваліфікаційного рівня вищої освіти, особливо з нових галузей знань, необхідно постійно приділяти увагу, постійно систематично урізноманітнювати види практичних робіт, навчати їх застосовувати отримані теоретичні знання в різних нестандартних ситуаціях.

Керівник практики,
професор кафедри музичної україністики
та народно-інструментального мистецтва

Фабрика-Процька О.Р.

